

Veronikin mesec Od besede do poezije

Informacija za medije

V prvem tednu celjskega Veronikinega meseca Od besede do poezije (poteka od 20. februarja, mednarodnega dne maternega jezika, do 21. marca, svetovnega dne poezije), bo več pesniških srečanj in pogovorov o poeziji in jeziku. Podrobnosti o dogodkih so na www.veronikini-veceri.si.

- **Pesniški večer s Tonetom Kuntnerjem**

Večer domoljubne poezije (ob obletnici smrti Karla Destovnika Kajuha) bo v Mestni knjižnici Velenje. S pesnikom Tonetom Kuntnerjem, prejemnikom Zlatnika poezije, bil pa je tudi med nominiranci za Veronikino nagrado, se bo pogovarjal Ivo Stropnik. Tone Kuntner sodi med najbolj priljubljene slovenske pesnike. Njegov pesniški svet je povezan z naravo, kmečko domačijo, s preprostim življenjem in preprostimi ljudmi, z nenehnim vračanjem v nelahko mladost med polje in sadovnjake, med vinograde in gozdove. A vendar obupa Tone Kuntner ne pozna. Drago Jančar je zapisal, da obupa »Kuntnerjev svet ne pozna, kakor ga ne pozna narava in smisel življenjskega obnavljanja. Pozna razočaranje in trpkost, ne pa obupa, njegov svet je zmeraj znova naseljen z upanjem.« Tone Kuntner je napisal več kot dvajset pesniških knjig: Lesnika, Vsakdanji kruh, Moja hiša, Moje bregače, Mati Slovenija, Jablana v parku, Tropine in drugi. Tone Kuntner je najizrazitejši predstavnik sodobne slovenske domoljubne poezije.

- **Pesem za liro**

Na večerni oddaji TV Celje Pesem za liro bo predstavljena Bina Štampe Žmavc, slovenska pesnica, ki živi in ustvarja v Celju. Ni le pesnica, je tudi pisateljica, režiserka, prevajalka, dramatičarka, literarna stroka pa jo uvršča med klasike slovenske mladinske književnosti. Njena bibliografija je izjemno obsežna, saj je napisala več kot 60 knjig za mladino in odrasle in prejela številne nagrade.

Že s prvo pesniško zbirko za otroke Čaroznanke je prepričala mlado bralstvo z iskrivim, bogatim pesniškim jezikom. Navdušeno so sprejeli zbirke Nebeške kočije, Klepetosnedke, Škrat s prevelikimi ušesi, Snežroža in druge. Prav tako je dolg seznam njene proze za mladino, od Popravljalnice sanj, Kralja Mina in Muca Mehkošapka do Škrata s prevelikimi ušesi in do Vprašanj srca. V igri za otroke Zaljubljeni tulipan je v spremni besedi zapisano: Izvrstna pisateljica in pesnica Bina Štampe Žmavc je tesno povezana tudi z gledališčem – med drugim je vodila otroško improvizacijsko gledališče in ustvarila vrsto odmevnih in nagrajenih predstav za otroke. Iz njene najnovejše pesniške zbirke za otroke je knjiga Mucarije, ki je lani izšla v slovensko angleški verziji.

Ob koncu lanskega leta je izšla Pesem za liro, ep o Evidiki in Orfeju, ki ponovno dokazuje pesniško moč Bine Štampe Žmavc, izvrstne ustvarjalke sonetov, o čemer je Peter Kolšek pisal v spremni besedi k zbirki Pesek v pesem: »Doslej je bila poezija Bine Štampe Žmavc kot čarobna palica; na eni strani je čarala fantazijske svetove in podobe, ki jih prepoznavamo znotraj otroškega dojemanja sveta, s svojim drugim koncem pa je hkrati izpisovala občutja, ki jih je mogoče imeti za tipične glasove odraslega življenja. Zato smo se z njeno poezijo, namenjeno otrokom, enakovredno sladkali odrasli. S

petdesetimi soneti, ki so zdaj pred nami, je pesnica – kakor na skrivaj, da se ne bi zamerila otroški poeziji – obrala sadove pesnikovanja, ki se je počasi snovalo na »odraslem« koncu palice.

Pesnik Milan Vincetič pa je zapisal stavek: Pesnica Bina Štampe Žmavc je večna tihotna popotovalka.

- **Javna tribuna: Naša jezikovna omika iz dneva v dan**

Kako beseda izraža človeka v njegovih odnosih s sočlovekom, mu je beseda vez s človekom in most do njega ali povsem nekaj drugega? Kako je posameznik odgovoren za jezik, ki je temelj nacionalne identitete? Na javni tribuni o naši jezikovni omiki bodo sogovorniki: dr. Simona Bergoč, Služba za slovenski jezik na Ministrstvu za kulturo RS, Alenka Prebičnik – Sešel, Slavistično društvo Celje, izredni član SAZU prof. dr. Marko Snoj, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, Peter Kovačič Peršin, Društvo slovenskih pisateljev, prof. dr. Marko Stabej, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, Orlando Uršič, Založba Litera, akademik Ciril Zlobec, pesnik, Jože Volfand, Fit media

Nekaj pobud za pogovor:

- Kakšna je naša jezikovna omika danes, ko je Slovenija četrto stoletja samostojna, in ali je morda spet prišel čas za večjo popularizacijo jezikovne kulture z organom, kot je bil pred desetletji Svet za slovenščino v javnosti?
- Kako beseda izraža človeka v njegovih odnosih s sočlovekom? Odgovornost človeka za besedo in jezik, ki oblikuje njegovo osebnost in nacionalno identiteto – ali javna raba slovenščine kaže na težave, ki jih imajo govorniki v javnosti? In mediji?
- Kdo lahko danes ali jutri ogrozi slovenski jezik in kaj bi bilo potrebno storiti za popularizacijo jezikovne kulture? Kako daleč ali blizu sta si jezikoslovec in uporabnik?
- Kakšno jezikovno zmožnost za različne oblike sporazumevanja prinese posameznik po končanem šolanju in koliko znanja, da se prilagaja spremembam v jeziku? Šola uči govoriti in nastopati?
- Kako se kaže liberalizacija v rahljanju jezikovne norme, ki se kaže predvsem v vse večjem prodiranju prvin pogovornega in narečnega jezika v knjižni jezik?
- Slovenščina in raba tujih jezikov doma.

- **Vsak mora iskati sam svojo pot**

Večerna TV oddaja na VTV Velenje s pesnikom Cirilom Zlobcem, Veronikinim nagrajencem in prejemnikom Zlatnika poezije. Ciril Zlobec je bil prvi predsednik strokovne žirije za Veronikino nagrad, je bard slovenske poezije in ljubezenski pesnik, ki je dobil svoj prostor v svetovnih antologijah ljubezenske poezije. Lanska njegova zbirka Ljubezen – čudež duše in telesa je izšla v rekordni nakladi, pesnik pa je v njej objavil 90 pesmi in izjavil: Zbirko sem zasnoval kot življenjsko zgodbo, skoraj kot roman o ljubezni, ki stopa tudi v metaforo življenja samega.

Pesniška pot Cirila Zlobca je začela odzvanjati kot zasak k intimizmu v slovenski liriki v Pesmi štirih, s prijatelji Janezom Menartom, Tonetom Pavčkom in Kajetanom Kovičem. Pesniški, lirični opus Cirila Zlobca je na vrhu slovenskega Parnasa. Ivo Svetina je v spremni besedi h knjigi Ljubezen – čudež duše in telesa zapisal spomin, kaj je Cirilu Zlobcu napisal ob izidu knjige Tiho romanje k zadnji pesmi: Pesnikova odločitev, da se poda na romanje k zadnji pesmi, je odločitev modrega starca, ki je svoje življenje napolnil s Pesmijo in se ji ves predal, postal njen ženin, blagoslovljen s harmonijo, preizkušan z dvomom in ljubljen od tistih, ki jim je govoril, kar njihova srca niso znala, zmogla. Njegova Ljubezen je bila knjiga ljubezni, ki so jo brala zaljubljena dekleta in mladeniči, ki še niso znali ljubiti in so bili skoraj ljubosumni na lepega pesnika, ki je znal o vsem, kar srce si »sladkega obeta«, tudi péti. Tak je spomin dekleta, gimnazijke, ki je sredi šestdesetih let prejšnjega stoletja gledala in poslušala, poslušala in gledala pesnika, ki je svoje pesmi bral pred skorajšnjimi maturanti...

Pesnik Ciril Zlobec današnjemu človeku govori s poezijo, a zna hkrati z razumno in iskreno besedo izmeriti trenutek, v katerem sta slovenski narod in družba.

Za več informacij: Tanja Pangerl, 03/42 66 716, tanja.pangerl@fitmedia.si in Jože Volfand, 03/42 66 700, joze.volfand@fitmedia.si.

Celje, 16. februar 2016